

О.О. ГАВРИСЬ, НТУ «ХП» (м. Харків)

РОЗВИТОК І ВЗАЄМОДІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ УКЛАДІВ

Економічне зростання – це рух в бік ускладнення джерел конкурентних переваг, а також закріплення позицій у високоефективних галузях та сегментах народногосподарського комплексу. Застосування нових технологій веде до підвищення ефективності виробництва, економії ресурсів та формування нових потреб у суспільстві. За оцінками експертів, пороговий рівень існування в країні інноваційної моделі економіки визначається 40% інновативності. В Україні на поточний момент цей показник коливається в межах 5–10%, тобто спостерігається відставання за технологічним розвитком від провідних країн, зокрема

інтенсивно розвиваються виробництва нижчих технологічних укладів, що не мають значного попиту на інновації.

На думку С.А. Єрохіна, розвиток кожного укладу сприяє сходженню цивілізації на новий, вищий рівень, що створює наступність в історичному процесі й значно збільшує економічні можливості суспільства.

Спираючись на статистичні дані, оцінки довгострокових тенденцій техніко-економічного розвитку промислових країн в останнє століття, виділяють п'ять послідовно домінуючих і сьогодні існуючих технологічних укладів. На сьогодні в розвинених країнах все помітнішими стають також ознаки шостого і сьомого технологічних укладів. В Україні за підрахунками Інституту економічного прогнозування НАНУ на поточний момент у випуску продукції найбільш вагомою є частка третього технологічного укладу – 57,9%, четвертого – 38%, п'ятого – 4%, шостого, який визначає перспективи високотехнологічного розвитку країн у майбутньому – менше 0,1%, що свідчить про відсутність надійного потенціалу для нарощування економіки.

В нашій країні виникла нагальна потреба у здійсненні технологічного прориву на стадію 6-го укладу. Для цього потрібно зорієнтувати державну науково-технічну політику на забезпечення пріоритетів фінансування фундаментальних наукових досліджень, науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт і розвиток галузей шостого технологічного укладу.